

Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje, Bruselj

Občasna informacija 72 -2011
12. oktober 2011

Predlog Evropske komisije za regionalno politiko v obdobju od leta 2014 do 2020

Evropska komisija je predstavila predlog za delitev denarja za regionalni razvoj v obdobju od leta 2014 do 2020. Za Slovenijo, ki ne bo več enotna regija, ampak bo razdeljena na regiji Zahodna Slovenija in Vzhodna Slovenija, je najbolj pomembno, da je Zahodna Slovenija na podlagi izjeme uvrščena med tranzicijske regije, čeprav presega 90 odstotkov povprečnega BDP v EU in bi morala biti uvrščena med razvitejše regije. Evropska komisija predlaga, da bi Zahodna Slovenija imela v obdobju od leta 2014 do 2020 na voljo vsaj dve tretjini sredstev, ki jih ima na voljo zdaj, kar morda znese okrog 500 milijonov evrov. Evropska komisija je v predlogu finančnega okvira za obdobje od leta 2014 do 2020 za regionalni razvoj predlagala 376 milijard evrov, kar je prvič več kot za skupno kmetijsko politiko.

Koliko denarja bo v obdobju od leta 2014 do 2020 na voljo za regionalno politiko in koliko bo dobila posamezna država članica, še ni mogoče povedati, ker je to odvisno od pogajanj držav članic o novem finančnem okviru, v katerem bo določen skupni znesek, in seveda od pogajanj o samem predlogu nove regionalne politike. V veljavnem finančnem okviru, ki velja od leta 2007 in se izteče leta 2013, je za regionalno politiko na voljo 348 milijard evrov, od tega ima Slovenija na voljo 4,2 milijarde evrov.

Paket predlogov za regionalni razvoj po letu 2013

Paket za regionalno politiko po letu 2013 zajema krovno uredbo, ki določa splošna pravila za Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Evropski socialni sklad (ESS), Kohezijski sklad, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) ter Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo; tri posebne uredbe za ESRR, ESS in Kohezijski sklad; dve uredbi, ki obravnavata cilj evropskega teritorialnega sodelovanja in evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS); dve uredbi o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji ter programu za socialne spremembe in inovacije; sporočilo o Solidarnostnem skladu Evropske unije.

Ta paket je Evropska komisija poslala v obravnavo in sprejem na Svet EU, ki med evropskimi institucijami predstavlja države članice, in v Evropski parlament. Predlagane uredbe naj bi sprejeli do konca leta 2012. Ko bo paket dokončno potrjen, bo tudi znano, koliko bo imela na voljo posamezna država članica, objavljeni bodo sezname upravičenih regij glede na kategorijo. Vzporedno bodo potekala pogajanja o večletnem finančnem okviru za nov sedemletni proračun EU.

Tri kategorije regij

Evropska komisija za obdobje po letu 2013 predlaga tri kategorije regij, ki so:

1. manj razvite regije, to so tiste, ki ne dosegajo 75 odstotkov povprečnega BDP v EU; med njimi je Vzhodna Slovenija
2. prehodne (tranzicijske) regije, to so tiste, ki dosegajo med 75 in 90 odstotkov povprečnega BDP v EU; med njimi je na podlagi izjeme Zahodna Slovenija, čeprav je njen BDP višji od 100 odstotkov povprečja v EU in bi po pravilih sodila med bolj razvite regije
3. bolj razvite regije, to so regije, ki imajo višji BDP od 90 odstotkov povprečja v EU.

Evropska komisija za prehodne regije predlaga sofinanciranje projektov v višini največ 60 odstotkov, za manj razvite regije želi ohraniti sedanji delež v višini največ 85 odstotkov, in za razvite regije največ 50 odstotkov. Za kohezijski sklad prav tako želi ohraniti delež sofinanciranja največ 85 odstotkov.

Kohezijski sklad

V okviru kohezijskega sklada Evropska komisija predlaga uvedbo novega instrumenta Instrumenta za povezovanje Evrope (CEF). Zanj bo iz kohezijskega sklada na voljo 10 milijard evrov za projekte z začasnega seznama projektov za prometna in energetska omrežja ter infrastrukturo za informacijsko-komunikacijsko tehnologijo. Omenjenih 10 milijard evrov bo na voljo dodatno k 40 milijardam evrov, ki jih Evropska komisija za te projekte predlaga v posebnem skladu. Ta denar namerava sama upravljati in za te projekte naj bi bile namenjene med drugim tudi nove projektne obveznice. Kohezijski sklad bo sicer še naprej namenjen financiranju infrastrukturnih projektov v regijah, kjer je BDP nižji od 90 odstotkov povprečja v EU.

Države članice bodo morale na nacionalni ravni v partnerskih pogodbah z evropsko komisijo predstaviti, kako bodo koordinirale porabo denarja iz posameznih evropskih skladov, to je za Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Evropski socialni sklad (ESS), Kohezijski sklad, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) ter Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo. Evropska komisija se namerava veliko bolj intenzivno kot zdaj vključiti v pripravo programov, od držav članic zahtevati odpravo administrativnih ovir in podobno, z namenom povečati učinkovitost porabe evropskih sredstev. Bodo pa države članice še vedno ohranile suverenost pri odločanju, za katere projekte bodo denar, ki ga imajo na voljo, porabile.

Evropska komisija predlaga, da bi morale države članice po letu 2013 v prehodnih in bolj razvitih regijah vsaj 80 odstotkov denarja na nacionalni ravni iz Evropskega sklada za regionalni razvoj nameniti za projekte s področja energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije, inovacije in za pomoč majhnim in srednjim podjetjem. To bo, če bo sprejeto, v Sloveniji veljalo za Zahodno Slovenijo. Evropska komisija za tovrstna vlaganja v manj razvitih regijah predlaga vsaj 50 odstotkov, kar bo, če bo predlog sprejet, veljalo za Vzhodno Slovenijo.

Evropski socialni sklad

Za porabo denarja iz Evropskega socialnega sklada Evropska komisija predlaga, da bi države članice morale vsaj 20 odstotkov nameniti za spodbujanje socialnega vključevanja in boj proti revščini. V predlogu Komisije je predvideno, da bi morale države članice za vsako kategorijo regij nameniti določen znesek denarja iz tega sklada, in sicer 25 odstotkov za manj razvite regije, 40 odstotkov za prehodne regije in 52 odstotkov za bolj razvite regije.

Denar iz Evropskega globalizacijskega sklada, iz katerega je Slovenija dobila denar za delavce, ki so izgubili službo v Muri, bo po novem na voljo tudi za pomoč začasno zaposlenim, samozaposlenim in kmetom. V tem skladu bo predvidoma na voljo 3 milijarde evrov. V programu za socialne spremembe in inovacije (PSCI pa bo denar za socialne inovacije, mikrofinanciranje in socialno podjetništvo.

Tabela 1: Predlog Evropske komisije za razdelitev 376 milijard evrov za regionalno politiko v obdobju od leta 2014 do 2020

Proposed budget 2014-2020	EUR billion
Less developed regions	162,6
Transition regions	38,9
More developed regions	53,1
Territorial cooperation	11,7
Cohesion fund	68,7
Extra allocation for outermost and sparsely populated regions	0,926
Connecting Europe Facility for transport, energy and Information and Communication Technologies	EUR 40 billion (with an additional EUR 10 billion ring fenced inside the Cohesion Fund)
European Social Fund	At least EUR 84 billion (within the above allocations for less developed, transition, and more developed regions)

**All figures in constant 2011 prices*

Vir: Evropska komisija

Koristne informacije:

- Podrobnejša pojasnila predlogov Evropske komisije :
- <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/11/663>
- Spletna stran s predlogi Evropske komisije:
- http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/proposals_2014_2020_en.cfm
- Kratka predstavitev predlogov:
- http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2014/proposals/presentation_en.pdf

Pripravila:
Darja Kocbek